Total No. of Questions : 4 Total No. of Printed Pages : 2

Code No.: MN-25

स्नातकपरीक्षाः- २०१५

बि.ए. - विद्वन्मध्यमा - प्रथमवर्षः

शास्त्रम् - द्वैतवेदान्तशास्त्रम्

भागः - २, पत्रिका - ५

विषयः - उपनिषद्भाष्यम्

दिनाङ्कः - 7-4-2015 **गरिष्ठाङ्काः - १००**

समयः - 10.00 A.M. to 1.00 P.M. Max. Marks - 100

I. दशानाम् एकेन वाक्येनोत्तरं लिखत **10×1.5=15**

१. ईशावास्यादि मन्त्रैः कः कं तुष्टाव ?

२. असुर्याः इत्यस्य कोऽर्थः ?

३. परमात्मा कुतः स्वयम्भूः परिकीर्तितः ?

४. 'सत्यधर्मा' अस्यार्थः कः?

५. भक्तानां स्मरणं विष्णोः किं रूपम्? कुतः?

६. केनोपनिषद्भाष्यमङ्गलपद्यं लिखत ?

७. कदा सत्यमस्ति कदा च महती विनष्टिः?

८. तस्मान्मीमांसा सत्यमुच्यते कुतः?

९. 'इति प्रादात् वरत्रयम्' किम् तत् वरत्रयम् ?

१०.'ब्रह्मजज्ञः' कः? कुतः ?

११.अतिथिशब्दार्थः कः ? कथम् ?

१२.'नैषा तर्केण मतिरापनेया' वाक्यस्यास्यार्थः कः ?

II. रिक्तस्थानं पूरयत (दशानाम्) **10×1.5=15**

१. बहुरूपं च .... ईर्यते ।

२. बहूनामेमि .... मध्यमः ।

३. ऋग्यजुः .... भारतम् ।

४. यदि मन्यसे .... ब्रह्मणो रूपम् ।

५. यद्वाचा .... अभ्युद्यते ।

६. अग्ने नय .... वयुनानि विद्वान् ।

- अनुवर्तते

७. अतिरोहित .... स्मृतः ।

८. पूषन्नेकर्षे .... रश्मीन् ।

९. अविद्यया .... अश्नुते ।

१०. अन्यथोपासका .... असंशयम् ।

११. शुक्रं .... नित्यपूर्णतः ।

१२. स्वतः प्रवृत्य .... जगत् ।

III. द्वांवुत्तरत **2×15=30**

१. यक्षकथां निरूप्य तत्सूचितं देवतातारतम्यं निरूपयत ।

२. यमकृत प्रलोभनस्य नचिकेतसा दत्तमुत्तरं सङ्गृह्णीत ।

३. स पर्यगात् शुक्रमकायमव्रणमस्नाविरं शुद्धमपापविध्दम् ।
कविर्मनीषी परिभूः स्वयंभू र्याथातथ्यतो व्यधदाच्छाश्वतीथ्यः समाभ्यः
इमं मन्त्रं भाष्यानुसारेण व्यख्यात ।

IV. चत्वारः समाधेयाः । **4×10=40**

१. 'अग्ने नय' इति मन्त्रं पूरयित्वा भाष्यरीत्या व्याख्यात ।

२. ईशावास्यमित्यस्य परेषामर्थमनूद्य निराकुरुत ।

३. 'को भगवन्तं वेद, कश्च न वेद ' केनोपनिषद्रीत्या विवृणुत ।

४. 'प्रेयो मन्दो योगक्षेमान् वृणीते' सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

५. अतिथिब्राह्मण विषये श्यामला किमुवाच ?